
Степанюк О. Л., Кирпита Т. В.

Дніпровська Центральна міська бібліотека

БІБЛІОТЕКА ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В БЕРЛІНІ.

ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Бібліотека Вільного Університету в Берліні – це бібліотека одного з найбільших навчальних закладів Німеччини. У статті розглядається функціональна організація і конструктивне рішення бібліотеки Вільного Університету в Берліні, яка стала не тільки центром інформації, але поєднала в собі центр підтримки наукових досліджень, підтримки та забезпечення навчального та освітнього процесу з екологічним простором. Бібліотека є прикладом здійснення філософії екологічності всіх процесів життєдіяльності організації, не применшуючи при цьому значущості наукової та інформаційної підтримки навчального процесу і наукових досліджень.

Ключові слова: Вільний Університет в Берліні; Німеччина; філологічна бібліотека; зелена бібліотека; відкритий доступ; педагогічна діяльність; сервісність

Stepaniuk O. L., Kyrypta T. V.

Dnipro Central Municipal Library (Dnipro, Ukraine)

THE LIBRARY OF THE FREE UNIVERSITY OF BERLIN.

ENVIRONMENTAL FRIENDLINESS AS A RESPONSE TO MODERN CHALLENGES

The article considers the functional organisation and design of the Free University Library in Berlin, which has become not only an information centre, but also a centre for supporting research, supporting and providing education and training with a green space. The library is an example of how to implement the philosophy of sustainability in all processes of the organisation's life, without detracting from the importance of scientific and information support for the teaching and research process.

Keywords: Free University of Berlin; Germany; philological library; green library; open access; pedagogical activity; service

Бібліотека Вільного Університету в Берліні – це бібліотека одного з найбільших навчальних закладів Німеччини. Бібліотека вдало поєднує наукову діяльність, забезпечення навчального процесу та наукових досліджень з екологічністю просторів та втілення філософії екологічного сумісництва бібліотеки в сучасному світі.

В останні роки інтерес дослідників викликає бібліотека як місце публічного користування. Одним з найважливіших викликів сучасності є проблема зменшення екологічного сліду у повсякденному житті. Тому наразі, крім наявності та доступності послуг, що їх надає бібліотека, набуває значення пошук засобів перетворення бібліотек на екологічно дружній простір. Так, Бібліотека Вільного Університету в Берліні має власне енергопостачання з сонячних батарей, приміщення головної бібліотеки орієнтоване на природне освітлення з системою дзеркал для його ефективного розповсюдження та систему точкового освітлення для організації особистого простору відвідувача з

урахуванням економного використання електроенергії. Бібліотеку спроектовано таким чином, щоб опалення було виключно за рахунок сонячного світла, враховуючи зими в Німеччині, а кондиціонування досягалось системою хвірток та вентиляційних люків. Бібліотека дотримується принципу незастосування зайвого паперу та роздруківок. Все програмне забезпечення бібліотеки закуповується лише в фірм, що додержуються екологічних принципів. Так само з меблями та канцелярським приладдям.

Вільний університет Берліна є найбільшим університетом столиці і одним з елітних університетів Німеччини. Створений у 1948 році за ініціативою студентського комітету як суб'єкт публічного права з широкими правами самоврядування, він став рушійною силою студентських протестів 1968 року.

Бібліотечна система Вільного Університету є найбільшою в Німеччині. Вона складається з університетської (центральної) бібліотеки та 15 кафедральних бібліотек із загальним фондом близько 8 мільйонів друкованих одиниць, 70 000 електронних журналів, 500 000 електронних книг та 1600 баз даних. Видання, опубліковані після 1990 року, повністю оцифровані та доступні через ОРАС. Бібліотека має статус Бібліотеки депозитарію ООН та пов'язана з глобальною бібліотечною системою ООН під керівництвом бібліотеки Дага Хаммаршельда в Нью-Йорку. Бібліотека Вільного університету також працює як Європейський центр документації Європейського Союзу. Як частина бібліотеки ООН та ЄС, вона містить усі публікації Генеральної Асамблеї ООН, Ради Безпеки ООН, Міжнародного суду, а також публікації Ради Європи та Організації з безпеки та співробітництва в Європі.

Крім стандартних послуг, таких, як абонемент, бібліографічна довідка, користування читальними залами та доступ до мережі Інтернет, відвідувачам пропонують такі способи використання бібліотечного простору, як робота в окремому кабінеті (для цього необхідне бронювання), кімнатах для занять у невеликих групах з інтерактивними дошками та без, мультимедійній кімнаті, устаткованій Blue-ray програвачем та телевізором, під'єднаним до мережі Інтернет. Також бібліотека пропонує кімнату для людей з вадами зору, де вони можуть скористатися бібліотечними ресурсами за допомогою спеціальної комп'ютерної периферії.

Ще одна особливість бібліотечної системи Вільного Університету – Філологічна бібліотека, що містить зібрання книг з наступних розділів: загальне та порівняльне літературознавство, англїстика, візантійські студії, германїстика, індійська філологія / південноазіатські студії, класична філологія, Інститут Латинської Америки, середньолатинська філологія, новогрецькі студії, голландські студії, філософія,

романознавство, славістика (літературознавство), порівняльне та індоєвропейське мовознавство.

Саме будівля Філологічної бібліотеки, що була запроєктована лондонською компанією Foster and Partners у рамках модернізації, і вміщує одинадцять раніше окремих відділів, стала зразком того, як сучасні технології можуть сприяти створенню простору, дружнього до навколишнього середовища. Характерною рисою бібліотеки є поєднання монолітної бетонної конструкції і проникної оболонки. Вони є визначальними для екологічної концепції будівлі, природне освітлення та вентиляція є необхідними елементами. Книжкові полиці розташовані по центру на всіх чотирьох рівнях і обрамлені робочими столами. Окремі рівні вигнуті, так що в інтер'єрі створюється динамічна структура з просторими антресолями. Фасад є одночасно теплопровідником і буфером – окремі панелі можуть відкриватися в залежності від погоди. Масивна внутрішня бетонна конструкція діє як теплонакопичувач і додатково охолоджується або нагрівається водопровідними трубами. Більшу частину року бібліотека повністю вентилюється через зовнішню оболонку, а денне освітлення також є природним.

Бібліотеки Вільного Університету в Берліні стала не тільки центром інформації, а також поєднала в собі центр підтримки наукових досліджень, підтримки та забезпечення навчального та освітнього процесу з екологічним простором. Бібліотека є прикладом здійснення філософії екологічності всіх процесів життєдіяльності організації, не применшуючи при цьому значущості наукової та інформаційної підтримки навчального процесу і наукових досліджень.